

Komunikat prasowy

Luksemburg, 23 października 2018 r.

Działania w dziedzinie klimatu – zdaniem kontrolerów UE nie udaje się doprowadzić do stosowania technologii wychwytywania dwutlenku węgla i innowacyjnych odnawialnych źródeł energii na skalę komercyjną

Z nowego sprawozdania Europejskiego Trybunału Obrachunkowego wynika, że działania podejmowane przez UE na rzecz technologii wychwytywania i składowania dwutlenku węgla i innowacyjnych odnawialnych źródeł energii nie odniosły skutku. Zdaniem kontrolerów od 2008 do 2017 r. ustanawiano ambitne cele w tej dziedzinie, lecz unijne wsparcie na rzecz projektów demonstracyjnych przyniosło niewielkie efekty w zakresie realizacji projektów i osiągniętych rezultatów. Twierdzą oni, że aby zrealizować swoje zamierzenia, UE powinna odpowiednio dostosować nowy unijny fundusz innowacyjny.

W 2009 r. UE uruchomiła dwa duże programy finansowania w celu wsparcia projektów dotyczących wychwytywania i składowania dwutlenku węgla i rozwoju innowacyjnych odnawialnych źródeł energii: Europejski program energetyczny na rzecz naprawy gospodarczej (EPENG) oraz program „Rezerwa dla nowych instalacji 300” (NER300). W obu programach, których docelowy poziom wydatkowania łącznie wynosił 3,7 mld euro, ustanowiono ambitne cele dotyczące stosowania technologii wychwytywania dwutlenku węgla oraz innowacyjnych odnawialnych źródeł energii. Zgodnie z założeniami porozumienia paryskiego z 2015 r. UE zobowiązała się do redukcji emisji gazów cieplarnianych o co najmniej 40% do 2030 r., co stanowi uzupełnienie jej ambitnego celu przejścia na gospodarkę niskoemisyjną do 2050 r.

Kontrolerzy przyjrzeni się obu programom pod kątem koncepcji, zarządzania i koordynacji oraz ocenili, czy osiągnięto oczekiwane postępy we wspieraniu prac prowadzących do komercyjnego zastosowania technologii wychwytywania dwutlenku węgla i innowacyjnych odnawialnych źródeł energii. Skontrolowali oni projekty w Niemczech, Hiszpanii, Niderlandach, Polsce i Zjednoczonym Królestwie.

Kontrolerzy stwierdzili, że EPENG przyczynił się do rozwoju sektora morskiej energii wiatrowej, jednak nie zdołano osiągnąć ambitnych celów w dziedzinie wychwytywania dwutlenku węgla. Z kolei

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie sprawozdania specjalnego przyjętego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy.

Pełny tekst sprawozdania dostępny jest na stronie www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Rzecznik

Tel.: (+352) 4398 47063

Tel. kom.: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – Urzędnik ds. kontaktów z prasą

Tel.: (+352) 4398 45410

Tel. kom.: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

w ramach NER300 nie zrealizowano pomyślnie żadnego projektu dotyczącego składowania dwutlenku węgla i poczyniono niewielkie postępy we wspieraniu wykorzystywania w projektach demonstracyjnych szerszego zakresu innowacyjnych technologii związanych z odnawialnymi źródłami energii.

– UE dąży do tego, by stać się światowym liderem w zakresie przeciwdziałania zmianom klimatu – **powiedział Samo Jereb, członek Europejskiego Trybunału Obrachunkowego odpowiedzialny za to sprawozdanie.** – Aby tak się stało, musi wyciągnąć wnioski z dotychczasowych niepowodzeń, opracować lepsze mechanizmy wsparcia innowacyjnych technologii niskoemisyjnych oraz zapewnić pełną rozliczalność środków publicznych wykorzystywanych do realizacji tego zadania.

Kontrolerzy odnotowali, że w realizacji obu programów przeszkodziły niekorzystne warunki inwestycyjne. Niepewność co do ram prawnych i strategii politycznych hamowały lub opóźniały osiągnięcie postępów w przypadku wielu projektów dotyczących innowacyjnych technologii związanych z energią ze źródeł odnawialnych oraz wychwytywania dwutlenku węgla. W sprawozdaniu podkreślono także, że zmienna i niższa niż oczekiwana cena na rynku uprawnień do emisji po 2011 r. stanowiła główną przeszkodę dla stosowania technologii wychwytywania i składowania dwutlenku węgla na skalę komercyjną.

Kontrolerzy stwierdzili także, że koncepcja programu NER300 ograniczała zdolności Komisji i państw członkowskich do skutecznego reagowania na zmieniające się okoliczności. Procesy wyboru projektów i podejmowania decyzji były skomplikowane, a inne cechy koncepcji programu ograniczały jego elastyczność. Według kontrolerów, aby poprawić spójność i zwiększyć klarowność, wymagana jest znaczna poprawa w zakresie koordynacji. Kontrolerzy wyrazili także obawy dotyczące braku przejrzystej rozliczalności i mechanizmów kontroli w programie NER300. Środki finansowe tego programu nie pochodzą z budżetu UE i nie są ujęte w unijnym bilansie.

UE przygotowuje się obecnie do uruchomienia w 2021 r. funduszu innowacyjnego, co ma przyspieszyć przejście na gospodarkę niskoemisyjną. W związku z powyższym kontrolerzy zalecają, aby Komisja Europejska:

- zwiększyła możliwości skutecznego wsparcia unijnego na rzecz takich projektów;
- udoskonała procedury wyboru projektów i podejmowania decyzji w odniesieniu do mającego powstać funduszu innowacyjnego oraz zapewniła elastyczność funduszu w reagowaniu na zdarzenia zewnętrzne;
- usprawniła koordynację wewnętrzną w celu bardziej spójnego ukierunkowania wsparcia unijnego;
- zapewniła rozliczalność w odniesieniu do środków finansowych funduszu innowacyjnego i programu NER300.

Informacje dla redaktorów

Trybunał przedstawia swoje sprawozdania specjalne Parlamentowi Europejskiemu i Radzie UE, a także innym zainteresowanym stronom, takim jak parlamenty krajowe, podmioty związane z danym sektorem i przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego. Zdecydowana większość zaleceń

formułowanych w tych sprawozdaniach jest wprowadzana w życie, co dowodzi korzyści płynących z prac Trybunału dla obywateli UE.

Sprawozdanie specjalne nr 24/2018 pt. „Wykorzystanie wychwytywania i składowania dwutlenku węgla oraz innowacyjnych odnawialnych źródeł energii w projektach demonstracyjnych na skalę komercyjną w UE – w ostatnim dziesięcioleciu nie zostały osiągnięte zamierzone postępy” jest dostępne na stronie internetowej Trybunału (eca.europa.eu) w 23 językach UE.